

Keringő a kerengőben? (Fotó: Nagy László)

■ A tegnapi közgyűlés napirendjén volt az „előadóművészeti intézmények felülvizsgálata” tárgyában készült előterjesztés, amely nem más, mint a képviselők újabb kísérlete a színház, a szabadtéri és a szimfonikusok hármasának szervezeti átalakítására. Legalábbis ezt lehetett hinni az egyikféle határozati javaslatok alapján. De amikor a képviselők szinte vita nélkül a másik javaslatcsomagot fogadták el, akkor nyilvánvalóvá vált, hogy semmiféle nagyobb horderejű változtatást nem óhajtottak, csak éppen tettek egy újabb kört színház-ügyben.

A mostani előterjesztés szoros előzményei a *majdnem egy esztendővel* ezelőtti megszavazott határozatok. A tavalyi ősszel előállt helyzetben, amikor a Szegedi Nemzeti Színház a fizetésképtelenség határán volt, s az elrendelt revizori vizsgálat semmiféle visszaélésről nem tudott beszámolni, csak arról, hogy a színház működéséhez kevés a költségvetési összeg, a képviselők ambivalensen reagáltak. Egyrészt rögtön megszavazták a színháznak a gyorssegélyt (amelyet az idei költségvetésben is „otthagytak”); másrészt viszont valami kifürkészhetetlen oknál fogva fegyelmi eljárást kezdeményeztek a színdirektor ellen, egyidejűleg az egész helyi színházi struktúra

■ Konkoly Csaba, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára elmondta, hogy a sérült emberekkel foglalkozni mindig is rengeteg fáradsággal járó munka volt, ám a csöppnyi eredmény is szívet melengető érzés. A társaság tagjai odaadásukkal, egyéniségükkel tettek, tesznek sokat a szabadultakért. A minisztérium hamarosan mérlegelni fogja, milyen mértékben tudja támogatni anyagilag a Mécses-szolgálatot.

A társaság elnöke, Majzik Mátyás számolt be a közgyűlésnek az elmúlt tanácskozás óta végzett munkáról. A tagok létszáma 407, másfél százra tehető azok száma, akik rendszeresen tartják a kapcsolatot az elítéltekkel. Nem győzte hangsúlyozni: a társaság él. A büntetés-végrehajtási intézményekkel olyannyira javult a kapcsolatuk, hogy már keresik őket egy-egy szabadulandó rab jövőjének megalapozása végett. Öt-hat millió forintba lenne szükségük évente a boldoguláshoz. Ausztriából 50 ezer schillinges, Németországból 50 ezer márkás támogatás érkezett a szolgálathoz.

Majzik úr, szíve szerint, leváltaná a mórakalmi önkormányzatot, amely már egy éve akadékoskodik a Mécses-tanyával; szabaduló rabokat kívánnak ide telepíteni, akiknek munkát adnának, otthont teremtenének. A társaság elnöke

Körmagyar, megint

A színházak önállóak maradnak, a zenekar pedig különösen

átalakításáról szóló vizsgálódásokra kötelezték az illetékeseket. Ez zárult le most.

Az elvetett „befogadó”

A tavalyi határozatban fölített kérdések eleje: 1. megvalósítható-e és miként a Szegedi Nemzeti Színház befogadó színházként való működtetése? 2. miként működhetne a három tagozatú színház önálló tagozatszervezet és tagozatvezetés nélkül?

Aki volt már színházban és finom a modora, kapásból mondhatta volna már tavaly: a kérdések nem „igaziak”. Ha mégis muszáj rájuk válaszolni, akárki (aki volt már színházban és finom a modora) kapásból azt mondhatta volna: 1.: nem; 2.: sehogy. Sokkal bővebben és érvelve, de ugyanezt válaszolták most a vizsgálódásokat elvégzett szakértők is – a közgyűlés pedig hitt nekik és megszavazta, hogy „szükségesnek tartja a tagozatszervezetet” a színházban. A prózai, az operai és a balett tago-

zat leggazdaságosabb működtetésének kidolgozására kötelezte az igazgatót.

A majd’ egy éves kérdések középső harmada első blikkre racionálisnak tűnhet. A képviselők arra voltak kíváncsiak, 1. milyen külső és belső lehetőségek vannak a három intézmény (színház, szabadtéri, szimfonikusok) gazdaságosabb működtetésére? 2. találni-e pótlólagos forrásokat (értsd: több saját bevételt) a fönntartáshoz? 3. elég célszerű-e (értsd: gazdaságos) a három intézmény jelenlegi működési struktúrája? Ha jobban megnézzük, az 1. már felel is a 3.-ra, s ezt a vizsgálódók is így gondolhatták, mert egyikre sem vesztegettek sok szót.

Ne legyen nagy, csak ügyes

A tavalyi utolsónak feltett eredeti kérdéssel – miként működtethető a három intézmény egységes vezetéssel és egységes technikai bázis kialakításával? – összevonták az előbbieket és azt választották, hogy

piazarlás nincs, az intézmények szervezeti összevonása pedig nem ésszerű.

Mindezek után mégis kétféle volt a határozati javaslat. A differencia: az egyik a jelenlegi szervezeti struktúrát érintetlenül hagyva a három önálló költségvetési intézménynek szab meg jobb együttműködést célzó feladatokat; a másik javaslat elcsipent a szabadtéri és a szimfonikus zenekar önállóságából, s a színházra bízta mindhárom intézmény gazdasági ügyeinek intézését. A szabadtéri és a szimfonikusok úgynevezett „részben önálló” intézményként működnének. Ezt idejében megneszelték a zenészek, s igen eredményesen lobbiztak ellene: a képviselők azt szavazták meg, hogy minden maradjon úgy, ahogyan eddig volt.

Most jó!?

Csak nem egészen úgy. Kötelezték a színházat és zenekart, hogy milyen megállapodásban rögzítsék további együttműködésüket. Kötelezték továbbá a szabadtéri és a színházat, hogy mindazon eszközöket (a gyártó gépektől a jelmezektől), amelyek mindkét intézményben felhasználhatók, írják össze; ezeket az önkormányzat közös használatukba adja és a „kezelésükkel” a színházat bízva meg.

Summázat: a helyzet majdnem változatlan; ha a fentiekből a végén az sül ki, hogy 1. a színházban valódi tagozati önállóság lesz; 2. megalapozódik a színházi-szabadtéri ésszerű együttműködés az eszközhasználatban, gyártásban, raktározásban – érdemes volt ezt az újabb kört megtenni az „előadóművészeti intézmények” körül. Ha megtakarítható forrásokat vagy egyéb értékeket nem, csak veszekedéseket indukálnak a határozatok – akkor gondoljunk arra, hogy a vizsgálódás elvégzésével megbízott Színházi Páholy Bt. megérdemli az önkormányzat anyagi támogatását. Hiszen remélhetően egyszer s mindenkorra kiűzte a torony alól a „nem-tudjuk-miért-de-szervezzünk-át” típusú reflexeket.

Sulyok Erzsébet

■ Tegnapi lap-számunkban közzeltük, hogy Csirik János egyetemi tanárt a köz-társasági elnök augusztus 31-i hatállyal felfüggesztette a József Attila Tudományegyetem rektori tisztségéből; Fodor Gábor miniszter az MKM helyettes államtitkári teendőinek ellátására kérte fel a szegedi tudományegyetem volt rektorát.

A Délmagyarország információja szerint a JATE rektori teendőinek ellátására átmeneti időszakra megbízást kapott dr. Rácz Béla egyetemi tanár. Az Optikai és Kvantum Elektronikai Tanszék professzora, a tanszék mellett működő, akadémiai lézerezési kutatócsoport helyettes vezetője 1994. július 1. óta a JATE általános és tudományos rektorhelyettesi tisztét töltötte be.

A JATE megbízott rektora: dr. Rácz Béla

Dr. Rácz Béla rektori megbízása arra az időszakra szól, amíg az egyetemi statútumban meghatározott eljárás szerint megválasztják, illetve a köz-társasági elnök kinevezi a JATE új rektorát.

A tudományegyetemen szeptember 10-én kezdődik a tanév.

S. E.

Pótfelvételi a zeneiskolában

A Király-König Péter Zeneiskola valamennyi tanszakára, de kiemelten a fagott, vadaskürt, tuba, tenor és bariton kürt, valamint hegedű, mélyhegedű és bőgő szakra várja a jelentkezőket – tájékoztatta lapunkat Szélpál Szilveszter igazgató. A pótfelvételi szeptember 5-én és 6-án, hétfőn és kedden 14-17 óráig tartják az iskola központi épületében, a Tábor utca 3. szám alatt. A felvételin a jelentkezők zenei képességét – énekelni tudás, ritmusérzék és dallam visszaéneklési képesség – nézik. Az eredményhirdetésre, illetve az órábeosztásra szeptember 7-én délután kerül sor.

Az iskola zene óvodai csoportjába nagycsoportosokat, míg a zenei előképzős osztályokba elsős és második osz-

tályos általános iskolásokat várnak. Jelentkezni lehet továbbá a két év óta működő dixieland-stúdióba, s az ettől az évtől beinduló népi hangszeres tanszakra. Utóbbira olyan felvételizőket várnak, akiknek hegedűn, brácsán és bőgőn már van valamilyen alapképzettségük. Az iskola klasszikus balett tanszakára 8-9 éves lányok és fiúk, főleg fiúk jelentkezését várják. Szeptember elsejétől emelkedtek a térítési díjak – tudtuk meg az igazgatótól: A kezdő növendékek esetében a 18 év alattiak ezután 300, míg az idősebbek 600 forintot fizetnek majd félévente. A többiek térítési díja a tanulmányi eredménytől függően 100 és 900 forint között alakul.

Sz. C. Sz.

Ne rohanat tanulóijának!

CSAK TÁRCSÁZNI KELL TELEFONOS
HIRDETÉSFELVÉTELÜNK VALAMELYIK SZÁMÁT, ÉS HIRDETÉSÜK BIZTOS CÉLBA ÉRI
481-281, 7-19-ig (Csak felárral és gyász!)
320-239, 7-15-ig
318-999 8-12, 14-17-ig

Román rabok heringként ■ Fityisz a mórakalmi önkormányzatnak ■ Fellázadt utcaseprők

Börtönpasztoráció határon innen és túl

A Mécses Szeretetszolgálat (Magyar Börtönpasztorációs Társaság) tegnap délelőtt Szegeden tartotta éves közgyűlését. Gyulay Endre megyés püspök elismerését fejezte ki azoknak, akik a börtönökből szabadult emberek társadalomba való visszailleszkedésének megkönnyítésén fáradoznak. – Jó lenne elérni – jegyezte meg –, hogy a szigorúan őrzött falak mögé minél kevesebben kerüljenek vissza.

■ És egy esztendő elég a visszaálláshoz? – Általában igen – válaszolta Hertha Hiemetzberger. – A statisztikai adatok szerint a bűnelkövetőknek mindössze 16 százaléka a visszaeső Ausztriában.

■ Hogyan tudják értékesíteni azokat a termékeket, amelyeket az egykori rabok készítettek? – Többek között úgy, hogy jótékonyági vásárokat tartunk. Az ingyen kapott bútorkat feljavítják a börtönt megjárta emberek, és eladják azokat. Ilyenkor a vásárlók lényegében adakoznak.

■ És egy esztendő elég a visszaálláshoz?

– Többek között úgy, hogy jótékonyági vásárokat tartunk. Az ingyen kapott bútorkat feljavítják a börtönt megjárta emberek, és eladják azokat. Ilyenkor a vásárlók lényegében adakoznak.

Nemesak a „sógoroktól” jöttek vendégek, hanem Romániából is: Fertu Gelu, a csíkszeredai börtön parancsnokhelyettese, Mic Alexandru pedig a marosvásárhelyi büntetés-végrehajtási intézet nevelőtisztje.

■ Információink szerint Romániában tekintélyes méreteket öltött a munkanélküliség. Ilyen körülmények között van-e esé-

lyük a szabadultaknak az elhelyezkedésre?

– Az elmúlt öt évben átalakult nálunk a gazdasági élet, és a nagy cégek felosztása, a munkanélküliség, valóban megnehezíti a visszailleszkedést – mondta Fertu Gelu. – A kisebb privatizált cégek inkább kirúgják az embereket, mintsem hogy újakat vennének föl. Mi kínálgatjuk a szabadulókat, a szakszervezet meg tiltakozik, hogy mi lesz akkor az üzem alkalmazottaival.

– Marosvásárhelyen megtörtént, hogy fellázadtak az utcaseprők, mert a város alkalmazni kívánta a volt elítélteket – vette át a szót a nevelőtiszt. – Mi, akik a büntetés-végrehajtásban dolgozunk, igyekszük segíteni, de kicsi a mozgásterünk. Léteznek hasonló szeretetszolgálatok is, mint a Mécses. A büntetésnek nem feltétlenül az a célja, hogy állást keressen az elítéltnak. Természetesen vannak kivételek. Ha valaki rendesen viselkedik, komolyan gondolja az életvitel-változtatást, vagy pedig nem rablásért, hanem egy

véletlen közúti baleset okozásáért került be, akkor tényleg megteszünk mindent.

■ Mennyire tehető önöknél a visszaesők aránya?

– Pontosan nem tudom, talán egyharmad lehet. Egyébként a notórius visszatérőkkel van a legkevesebb gondunk, ők már profik. Tudják, jól kell viselkedniük, és akkor próbára bocsáthatják őket. A paragrafusokban olyan jártasak – persze némi túlzással –, mint az ügyvédek – jelentette ki a parancsnokhelyettes.

■ Mennyire zsúfoltak a román börtönök? Van-e sorbanállás?

– Akit elítél a bíróság, annak azért keresünk helyet. Ha nem vízszintesen, akkor függőlegesen növeljük a teret: még egy emeletet rakunk az ágyra.

A marosvásárhelyi nevelőtiszt elmondta, hogy az elítéltek nem töltik haszontalanul az időt, többen dolgoznak, mások tanulnak. Sajnos, sokan vannak a törvénytelen dolgot művelők között, akik se írni, se olvasni nem tudnak. A büntetés-végrehajtási intézményben lehetőség nyílik az alsó tagozat és a felsőbb évfolyamok elvégzésére is. Sőt, az idén harmincan szereztek meg a szakmunkás oklevelet a börtön falai között. Számukra könnyebb lesz a boldogulás az életben.

V. Fekete Sándor